



PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMLJA

Leto IV - Cena 15 lir - 10 jugolir - 2.50 din

TRST sobota, 1. maja 1948

Poslana plačana v gotovini
Spedizione in abbon. postale

Štev. 886

ŽIVEL PRVI MAJ 1948

manifestacija vsega delovnega ljudstva v borbi proti kolonizatorskim načrtom mednarodnih imperialistov

Nešteto luči je sinoči na večer pred prvim majem s pobočij okrog Trsta pozdravilo veliki praznik - Protestna stavka tržaškega delavstva zaradi nasilnih omejitev prvomajskih proslav s strani okupacijske vojaške uprave - Veličastna manifestacija v Miljah

Sinoči na večer pred prvim majem delovno ljudstvo se je po pobočij okrog Trsta prišlo pridružiti manifestaciji. Tisoči delavci so se v noč, mnogi napisi in simboli borbe delovnih ljudi po vsem svetu.

V Miljah so pozdravili prvi maj po noči z veličastno manifestacijo, ki se je začela s koncertom na trgu Marconi. Izpod lampionov razsvetljenih okolišnih hiš so Miljani razobesili narodne, tržaške in delavske zastave, kar je dalo mestu takšno praznično lice, kot ga ne pomnijo v Miljah.

Na celu povorke, ki se je razvijala kasneje, so nosili delavske zastave, kateri je sledilo okrog tisoč delavcev iz Milj, ki so nosili zastavo svoje organizacije. Njim so sledili zopet zastavonoše, za katerimi pa se je razvijala celotna ljudska. Sprevod se je razvijal po mestnih ulicah pred ljudski dom, kjer je imel nek tovariš krajši nagovor. Medtem so na prigriz okrog Milj prišli številni kresove. Deset tisoč Miljanov je manifestiralo še ponoči s prepevanjem delavskih in partizanskih pesmi in vzklikom prvomajskemu prazniku.

Tržaško delovno ljudstvo je po velikih pripravah, v katere je vključilo tisoče ur prostovoljnega dela, pričakalo svoj letošnji praznik.

Ko bo danes ponosno stopalo v veličastnih povorkah na trg Perugino, se bo jasno zavedalo, da letošnji prvomajski praznik pomeni paradno njegove enotnosti in moči v času najostrejših bojov proti kolonizatorskim načrtom imperializma, ki je s pomočjo svoje podružnice in lokalnih agentur poskušal na

vse mogoče načine preprečiti letošnji prvomajsko manifestacijo. Zavedalo se bo, da z manifestacijo svoje žive sile v službi miru daje najlepši odgovor nasilnim novim vojn ter njih hlapcem-podpilotom narodnostnih mrčenj in sovraštva ter plačanim teroristom, ki so izmislili le svojega večerajšnjega gospodarja, kateri je končal na trgu Loretto v Milano.

Letošnja prvomajska manifestacija bo tako izraz naše dnevnice borbe, ki je enaka borbi delovnih množic vsega sveta, borbe za trajen mir, za delo, za službo, blagostanje in napredek. Tržaško delovno ljudstvo bo s svojo manifestacijo torej izpovedalo, da odločno vztraja skupno z ogroženimi narodni v svetu na predstavi delovnih množic vsega sveta proti zločinskemu napadom imperializma, ki hoče z uresničenjem svojih kolonizatorskih načrtov pretvoriti ta del sveta v drugo Palestino.

Letošnja prvomajska manifestacija se bo zato vrhila pred vsem v duhu borbe za združenje vseh poštenih ljudi v enotni ljudski fronti proti imperializmu, njim metodam delitve mesta, za poglabitev italijansko-slovenskega bratstva, za združenje vseh delavcev in kmetov v enotnem sindikatu, za združenje vseh žena v enotni ženski fronti, za združenje vseh mladih v mladinski fronti in v duhu mobilizacije delavcev, kmetov in delovnih intelektualcev, da na braniku svetovnega mira izvojujemo nove in nove zmage v vseh dnevnih bitkah, ki nam jih vsiljujejo sovražniki mira in njih pomagači.

Živel prvi maj — praznik delovnega ljudstva v borbi proti nasilnim načrtom imperializma!

PRVI MAJ 1948 V TRSTU IN TRŽAŠKEM OZEMLJU

MANIFESTACIJA PREBIVALSTVA TRSTA IN OZEMLJA

za mir in spoštovanje mednarodnih obveznosti;
za združenje vseh poštenih v borbi proti kolonizatorskim načrtom imperializma;
za enotno fronto delavcev, kmetov in naprednih izobražencev;
za združenje vseh delavcev v enotni sindikat;
za enotno žensko fronto;
za enotno mladinsko fronto;
za bratsko sožitje med Italijani in Slovenci;
za volitve v javno upravo, ki naj zagotovijo prebivalstvu sodelovanje v organih javne uprave.

MANIFESTACIJA
za zamenjanje tradicionalne funkcije Trsta kot prehodne luke s prijateljskimi odnosaji z vsemi sosedi;



za popolno revizijo obdavčevalnega sistema (davki in pristojbine);
za obdavčevanje po dohodkih;
za zaščitenje male in srednje trgovine, male industrije, obrti in malega kmeta.

MANIFESTACIJA

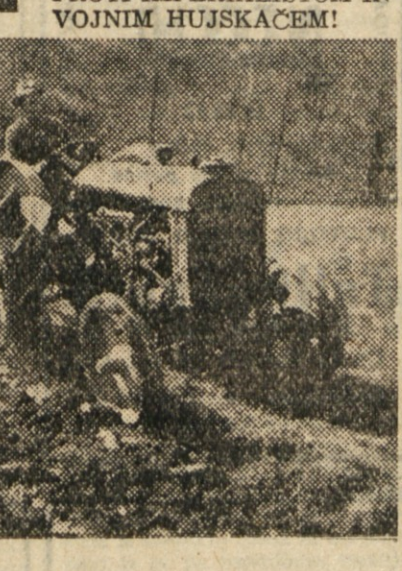
ki bo dokazala, da hočejo biti Tržačani gospodarji v lastni hiši. Ta manifestacija bo resen opomin vsem sovražnikom tržaškega ljudstva, vsem šovinistom, ki izkoriščajo narodnostna čustva za svoje protidemokratske in protiljudske delovanje.

NAJ ŽIVI PRVI MAJ PRAZNIK VSEH DELAVCEV, KI SE BORJO ZA KRUH, MIR IN NAPREDEK!

NAJ ŽIVI PRVI MAJ, MANIFESTACIJA MIRU V BORBI VSEH DEMOKRATOV PROTI IMPERIALIZMU IN VOJNIM HUJSKAM!

za zamenjanje oživitve tržaškega gospodarstva, ki je bilo tako hudo prizadeto od sedanjih gospodarskih politike;
za preprečitev uničenja naše industrije;
za ukrepe, ki naj omogočijo zaposlitev brezposelnih.

MANIFESTACIJA
za ukinitvev odpuščanja delavcev;
za znižanje cen;
za nadzorstvo nad cenami, prekrbo in racionaliziranjem vsega blaga, ki je za življenje nujno potrebno, ki ga mora izvajati prebivalstvo



Tiskovna konferenca dr. Beblerja

Naša borba je pravična

LONDON, 30. — Namestnik jugoslovanskega zunanjega ministra dr. Aleš Bebler je na tiskovni konferenci, ki jo je imel na sedežu jugoslovanskega poslanstva v Londonu govoril o jugoslovanskih zahtevah glede Koroske in med drugim izjavil: «Naša stvar je pravična in bo prej ali slej zmagala».

Dr. Bebler je nato obtožil ameriško, angleško in francosko vladno, da ne dajejo priznati zahtev koroskih Slovencev, ki hočejo biti priključeni k Jugoslaviji. «Stališče amonovanih vlad, tako je nadaljeval dr. Bebler, »se naslanja na razloge, ki nimajo ničesar skupnega z ideali, za katere so zavzeli naši narodi pred svojo krstjo».

POZDRAV BOLGARSKEGA DELAVSTVA
ENOTNIM SINDIKATOM TRST

Sprejmite ob priliki praznika 1. maja naše bratrske pozdrave. In naj prinese delo in mednarodno solidarnost delavstva. Zelim tržaškim junakom delavcem skorajšnjo zmago za ponovno doseganje sindikalnih pravic, svobode in demokracije.

Glavna strokovna bolgarska zveza

Iz Italije

(Od našega posebnega dopisnika)
RIM, 30. — Predstavnik 70 milijonov delavcev, ki jih predstavlja Svetovna sindikalna federacija, so pričeli danes z delom. Na obeh sežalnih delovnih odborih je predsedoval predsednik federacije Deskin. Angleški delegat Tewson je podal posebno poročilo, ki ga je Di Vittorio v svojih izjavah tisku označil kot govor, ki vsebuje kritiko na naslov Svetovne sindikalne federacije.

Ciani izvršnega odbora Svetovne sindikalne federacije se bodo na povabilo udeležili jutri velike ljudske manifestacije za mir, ki jo bo priredilo delovno ljudstvo Rima. Tudi ljudska demokratska fronta je za to priliko izdala poseben program.

E. MILIC

Povorke na trg Perugino:

1. SV. SOBOTA — NOVI PREDOR — SENENI TRG — DREVORED SONNINO — TRG PERUGINO.
2. SV. JAKOB — ISTRSKA ULICA — NOVI PREDOR — SENENI TRG — DREVORED SONNINO — TRG PERUGINO.

Dovolj je vojaške diktature!

MANIFEST Zveze enotnih sindikatov Tržaškega ozemlja

Delavci v tovarnah in na poljih, v uradih in na ladjah, tovariši iz borbe vseh časov, demokratska avantgarda ljudskih množic!

Na svetu, kjer je mnogo delavcev trpi, kjer je mnogo delavcev bedno života, je vstala danes zarja prvega maja 1948.

Na ta dan, ki je znamenje vaših smag, pozdravljamo vse vaše pretekle borbe ter sedanje in bodoče zahteve, pozdravljamo narode, ki so uničili razrednega nasprotnika, očistili svoje države za jedrce, ustvarili pogoje za zgraditev nove družbe.

Pozdravljamo ta dan narode, ki se bore proti sovražnikom mira in tiranom 20. stoletja, proti onim, ki pod krinko lažne demokracije spekulirajo za nevednostjo in zaostalostjo posameznikov, da bi razbili ljudstvo v nasprotujoče si labore ter jih poglajali drugače proti drugemu.

Pozdravljamo narode, ki se bore proti gonji sovražstva, proti ideološki in narodnostni spekulaciji, proti vsem poskušam, da bi zopet tečla kri ljudstva.

Za nas je danes tretjič, odkar smo uničili fašizem, ustala zarja 1. maja, ustala v posebnem položaju, ki ga ni mogoče primerjati s položajem v nobeni državi na svetu, ki je se pod jarmom imperializma.

Najbolj brutalna oblika kolonializma se je tu spojila z načrti mednarodnega imperializma, ki skuša v svoj prazni utvrditi, da bi ustavil pohod ljudstev, ustvariti v tem našem mestu vedašje sovražstva in nestrpnosti, ter se pri tem poslužuje najpogostejših spletk v politiki, da bi poglajali delavce proti delavcem.

Zato se moramo proti tem poskušam boriti. Samo oni, ki želijo miru, ki imajo koristi od nemirov, lahko želijo in podpirajo te spletko. Taki ljudje pa se ne morejo imenovati delavci, temveč so lahko le sovražniki delavstva.

Na tem boščeju zemlji, kjer se srečujejo in silata dva naroda, kjer prihajajo naraščajoče sile iz zgodovinskih in zemljepisnih razlogov bolj kot kjer koli v spor s protidemokratskimi silami, ki bi hotele zavreti njihov polet, proglašajo Zveze enotnih sindikatov Tržaškega ozemlja na dan 1. maja, medtem ko se ljudstvo pripravlja, da preplavi svoje trge ter da bo korakalo po ulicah s močjo svojega številca in v prepričanju svoje pravice, svoja prvomajska gesla, da so bodoči program in ki nam označujejo neposredne cilje, katere moramo doseči:

Dovolj je vojaške diktature!
Dovolj je policijskega terorizma!
Dovolj je vasiljevanja, zatiranja in ustrahovanja!
Živel prvi maj — praznik vseh delavcev!
Živela borba proletariata proti zasluževalni in izkoriščevalni manjšini!
Živela enotnost delavcev, največje jamstvo mira in socialne pravčnosti!
Živel delavski razred vsega sveta v njegov borbi za socializem in za boljšo življenje!

ZVEZA ENOTNIH SINDIKATOV
ZA TRŽAŠKO OZEMLJE

Premirje v Palestini

LAKE SUCCESS, 30. — Premirje, ki so ga v Jafi sklenili Zidi in Arabi in ki je končalo danes ob 9 uri, so podaljšali do današnjega poldneva. V tem trenutku se angleški general Murray pogaja z združenim poveljnikom Haganaha za nadaljnje podaljšanje premirja. Angleži so pristali na to, da obdržijo Zidi dosežanje postojanke.

Včeraj zvečer so čete Haganaha zaveze v najeto važno arabsko vas na cesti pri Tel-Avivu. Po poročilu Haganaha so Angleži na prošnjo Arabcev streljali na Tel-Aviv s topništvom in mošnjaki, iz zraka pa so bombardirali južna predmestja. Zidi so mobilizirali vse zene od 18 do 25 let, ki bodo sodelovale v borbenih in prvoznih edincih.

Radio Irguna sporoča, da držijo Zidi trdnjo v rokah predmestja Jafa Mansie in da so v zadnjih bojih



Prizor s kofijskega bloka

Prvomajske prireditve

- 1) ob 5 uri zjutraj — Budnice po mestu.
 - 2) ob 9 uri — Zbiranje na trgu Sv. Jakoba in Sv. Ane za povorko. Prva povorka se bo pomikala po sledečih ulicah in trgih: Sv. Sobota, Novi predor, Seneni trg, vialo Sonnino, ul. Conti, trg Perugino. Druga povorka pa: trg Sv. Jakoba, Istrska ul., Novi predor, Seneni trg, vialo Sonnino, trg Perugino.
 - 3) ob 11 uri — Na trgu Perugino veliko prvomajsko zborovanje.
 - 4) ob 16 uri — Nastop naših fizikulturnikov — Nastopa tudi češka telovadna reprezentanca — Med telovadnim nastopom se vrši partizanski tek.
 - 5) ob 20 uri — Ljudska rajanja:
 - a) Škedenj;
 - b) Garibaldijev trg;
 - c) Po vseh krožkih;
 - d) Rojan (piazza Tra i Rivi);
 - e) Sv. Ivan — (Škamperle).
- NEDELJA 2. MAJA
- Ob 8 uri: Štafetni tek za prvomajski pokal — odhod z Garibaldijevega trga.
- Ob 10 uri: Mednarodni turnir v košarki med Piemontom in Trstom na igrišču Col-a v Škedenju.
- Ob 10 uri: Mednarodna kolesarska tekma za pokal lista «Il Lavoratore» — odhod iz Barkovej — prihod stadion Sv. Ana.
- Ob 15 uri: Finalna mednarodna nogometna tekma med češkoslovaško in moštvo Tržaškega ozemlja (sindikalne reprezentance).
- Ob 18 uri: Zaključna manifestacija prvomajskih proslav — Nastopajo združeni slovenski in italijanski zbori v spremljavi godbe «Rinaldi».
- Ker včeraj zaradi slabega vremena ni bilo umetnih ognjev, zato bodo isti v nedeljo 2. maja ob 21 uri na Montebellu. Udeležite se vsi!

Jutri ob 18. uri na stadionu pri Sv. Soboti zaključna manifestacija prvomajskih proslav! - Ob 21. uri bodo umetni ognji na Montebellu!

V znamenju bratstva naprednih fizikulturnikov

1. Start tekmovalcev v hitri hoji okoli Trsta — 2. Start kolesarskih tekem za veliko mesečno nagrado — 3. Mešano moštvo «Hajduki» — «Ponšana Lj», ki je premagalo madžarsko sindikalno reprezentanco 2:1 — 4. Češkoslovaška sindikalna reprezentanca — 5. Finalna tekma šahovskega brzoigranja za pokal prvega maja — 6. Prizor s bokarske tekme Lazio-Trst — 7. Atleti in vodstvo mednarodnih ekip na zasedanju v dvorani DSZ ES — 8. Tekma v koiarki «Tomazić»-«Arzenal» — 9. Italijanski vratar Teodorani uspešno brani ostro streljano žogo — 10. Italijanska nogometna enajsterica iz Lazia.



RUDI BIDOVEC
TRGOVINA JESTVIN
TRST
Ulica Genova št. 13
TELEFON 7700

Povrnil se je
BUDING
svetovnega slovesa
AMATO BREZAR
s stekleničico rumove dišave

DOSPELA NAM JE VELIKA POSILJKA TELOVADNIH
COPAT V VSEH ŠTEVILKAH ČESKE ZNAMKE «BATA»

GEC ALOJZ

TRST — Tra i Rivi št. 2 (Rojan)

V zalogi je velika izbira damskih, moških in otroških čevljev najboljših znamk

Cene zelo ugodne

knjigarna in papirnica

SEDEŽ V PORTOROŽU

Podružnice v
KOPRU
IZOLI
PIRANU
BUJAH
NOVEMGRADU
UMAGU

ZADRUŽNI KONZORCIJ TRGOVCEV Z ŽIVILI d. z. o. z.

TRST - ul. Valdirivo 27a - TRST

PREMRU LADO
KROJASKI MOSKI SALON
TRST
Ul. Ginnastica 53

Ravnokar nam je dospela
NOVA POŠILJKA
najmodernejših ženskih, moških in otroških
ČEVLJEV v veliki izbiri
TREVISAN - Trst, ul. Vasari 10 - TREVISAN

Hrovat Vladimir
TRGOVINA JESTVIN
TRST
Ulica Cologna št. 19
TEL. 47-51

ZADRUŽNA TISKARNA

d. z. o. z.

Najemnik: ZALOŽNIŠTVO PRIMORSKI DNEVNIK d. z. o. z.
TRST, ul. S. Francesco 20

Tiska liste, revije, brošure eno in večbarvno kakor tudi trgovinska dela
Rotacija - stereotipija - cinkografija in knjigoveznica

Čok Zora
PEKARNA
OPČINE
Narodna ul. 59

MILKA UDOVIČ PRANC
MANUFAKTURA
TRST, Trg Ponterosso 5
Velika izbira blaga
po najnižjih cenah

ZALOGA STAVNEGA
MATERIALA IN LESA
Daneu Franciška
OPČINE
Narodna ul. 77
Telefon št. 21034

Angel Lenardon
GOSTILNA
TRST
Ul. D. Chiesa
(Sv. Ivan 98)

UIVOD

D. D.

podružnica Koper

UDOVIČ MILAN
TRGOVINA JESTVIN
TRST, ul. Ronchetto 108

Josip Kravos
KROJAC
TRST, ul. Brandezia št. 53
(Sv. IVAN)

GORIVO

veletrgovina s kurivom d. z. o. z.

KOPER

INTEREUROPA

spedijska in transportna družba z o. z.

KOPER

OMNIA d. d. veleblagovnica
Centrala v Kopru

Poslovalnice v

KOPRU
IZOLI
PIRANU
DEKANIH
BUJAH
NOVEMGRADU
UMAGU
BRTONIGLI

VINO d. z. o. z.
VELETRGOVINA Z VINOM
KOPER

RAFAEL REŠETA
GOSTILNA
TRST
Ul. del Veltro 1

Ernest Žerjal
GOSTILNA BAR
«PRI BELEM KONJICKU»
Pristna medica
in domača kuhinja
ŠKEDENJ

FIORENTINA
TRGOVINA ČEVLJEV
TRST, ul. Tarabocchia 2
Ženski, moški in otroški
čevlji v veliki izbiri in
po zelo ugodnih cenah

GOSTILNA RAFAEL
TRST
Ul. del Veltro 1

ADVOKAT
Dr. JOSIP FERFOLJA
je začel zopet poslovati
v ul. F. FILZI 17 - tel. 5907
TRST

Zadružna poslovna zveza

d. z. o. z.

KOPER

kavarna in **LOGGIA** restavracija
KOPER

FRUCTUS d. z. o. z.

veletrgovina s sadjem

KOPER

ISTRSKA BANKA

d. d.

KOPER

Zadružni konzorcij mesarjev za Trst in okolico
z o. z.
prodaja prvovrstno meso
po najugodnejših cenah